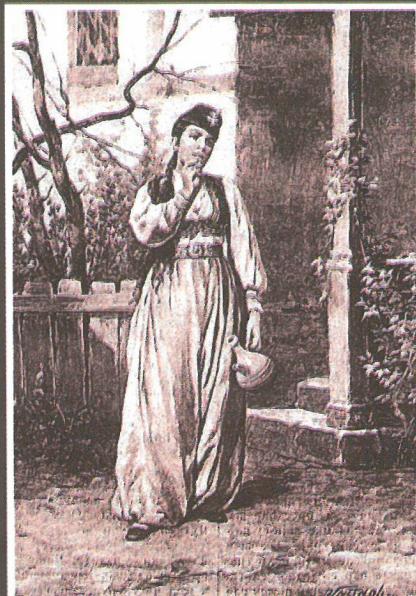

ИСТОРИЈА И ГЕОГРАФИЈА

СУСРЕТИ И ПРОЖИМАЊА

ГЕОГРАФСКИ ИНСТИТУТ „Јован Цвијић“ САНУ
ИНСТИТУТ ЗА НОВИЈУ ИСТОРИЈУ СРБИЈЕ
Библиотека „Зборници радова“, број 11
ИНСТИТУТ ЗА СЛАВИСТИКУ РАН

За издаваче
Др Милан Радовановић
Др Момчило Митровић
Др Константин Никифоров

Главни и одговорни уредник
Editor-in-chief
Др Софија Божић

Уређивачки одбор – Editorial board

Др Драган Алексић (Институт за новију историју Србије, Београд)
Др Жељко Ђељац (Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ, Београд)
Др Рајко Буквић (Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ, Београд)
Др Мирчета Вемић (Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ, Београд)
Др Жоао Фернандо Переира Гомеш (Виши технички институт, Лисабон)
Др Андреј Едемски (Руски институт за стратегијска истраживања, Москва)
Др Зоран Јањетовић (Институт за новију историју Србије, Београд)
Проф. др Саумитра Мухерци (Факултет еколошких наука,
Универзитет „Џавахарлал Нехру“, Њу Делхи)
Др Имре Нађ (Центар за регионалне студије МАН, Кечкемет)
Др Маријана Николова (Географски институт БАН, Софија)
Др Милан Радовановић (Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ, Београд)
Др Дарио Сезар Санчез (Национални савет за научна и техничка истраживања,
Буенос Аирес)
Др Слободан Селинић (Институт за новију историју Србије, Београд)
Проф. др Валтер Цилинџар (Одељење за географију, Универзитет у Грацу)

Секретар – Editorial secretary
Мр Душан Бајагић (Институт за новију историју Србије, Београд)

Рецензенти
Проф. др Рајко Буквић
Проф. др Мирко Грчић
Др Коста Николић

ISBN 978-86-80029-62-7
ISBN 978-86-7005-125-6

Издавање зборника *Историја и географија: сусрети и пројекти* финансира
Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

ГЕОГРАФСКИ ИНСТИТУТ „Јован Цвијић“ САНУ
ИНСТИТУТ ЗА НОВИЛУ ИСТОРИЈУ СРБИЈЕ
Библиотека „Зборници радова“, број 11
ИНСТИТУТ ЗА СЛАВИСТИКУ РАН

ИСТОРИЈА И ГЕОГРАФИЈА:
СУСРЕТИ И ПРОЖИМАЊА

– Тематски зборник радова –

Београд, 2014.

САДРЖАЈ
CONTENTS

- 17 ПРЕДГОВОР
PREFACE

ПРОСТОР
SPACE

- 23 Александар Крстић
*ПОДУНАВЉЕ И ПОСАВИНА СРБИЈЕ У ПОЗНОМ
СРЕДЊЕМ ВЕКУ. ИСТОРИЈСКО-ГЕОГРАФСКИ АСПЕКТИ
ИСТРАЖИВАЊА*
Aleksandar Krstić
HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL ASPECTS
OF THE RESEARCH OF THE SERBIAN *PODUNAVLJE*
AND *POSAVINA* (THE DANUBE AND THE SAVA REGION)
IN THE LATE MIDDLE AGES
- 41 Войин Божинов
*THE ADMINISTRATIVE DIVISION OF BITOLYA
(MONASTIR) VILAYET*
Војин Божинов
АДМИНИСТРАТИВНА ПОДЕЛА БИТОЉСКОГ ВИЛАЈЕТА
(МОНАСТИР)
- 53 Александар Стојановић, Душан Р. Бајагић
*КОЛАБОРАЦИЈА У ОКУПИРАНОЈ ЕВРОПИ 1939–1945:
КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ФРАНЦУСКОГ, ГРЧКОГ И
СРПСКОГ ИСКУСТВА*
Aleksandar Stojanović, Dušan R. Bajagić
COLLABORATION IN OCCUPIED EUROPE, 1939–1945:
A COMPARATIVE ANALYSIS
OF FRENCH, GREEK AND SERBIAN EXPERIENCE

- 89 **Александар Животић**
*ВОЈНОГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ЈУГОСЛАВИЈЕ
НА ПОЧЕТКУ ХЛАДНОГ РАТА (1945–1954)*
Aleksandar Životić
*MILITARY-GEOGRAPHIC POSITION OF YUGOSLAVIA
AT THE BEGINNING OF THE COLD WAR (1945–1954)*
- 105 **Миљан Милкић**
*ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ И ЕКОНОМСКЕ
КАРАКТЕРИСТИКЕ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗОНЕ ЈУЛИЈСКЕ
КРАЈИНЕ 1945–1954.*
Miljan Milkić
*SOCIO-GEOGRAPHIC AND ECONOMIC CHARACTERISTICS
OF THE JULIJSKA KRAJINA YUGOSLAV ZONE 1945–1954*
- 123 **Nebojšа Vuković, Mirčeta Vemić**
*POSITION OF THE SERBIAN LANDS IN THE GLOBAL
GEOPOLITICAL CONCEPTS – CONTRIBUTION TO
UNDERSTANDING THE HISTORICAL FATE OF THE SERBS
IN THE 20th AND 21st CENTURY*
Небојша Вуковић, Мирчета Вемић
ПОЛОЖАЈ СРПСКИХ ЗЕМАЉА У ГЛОБАЛНИМ
ГЕОПОЛИТИЧКИМ КОНЦЕПЦИЈАМА – ПРИЛОГ
РАЗУМЕВАЊУ ИСТОРИЈСКЕ СУДБИНЕ СРБА
У ХХ И ХХІ ВЕКУ –
- 155 **Žila Ondřej, Kučera Zdeněk**
*POLARIZATION OF SPACE IN SERBIA
AND ITS PERIPHERAL AREAS*
Ондреј Жила, Зденек Кучера
ПОЛАРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА У СРБИЈИ И ЊЕНИМ
ПЕРИФЕРНИМ ОБЛАСТИМА
- 181 **Tahir Mahmutfendić**
*“INDEPENDENT KOSOVO” IN THE CONTEXT OF THE
DECLINING AMERICAN HEGEMONY*
Тахир Махмутфендић
„НЕЗАВИСНО КОСОВО“ У КОНТЕКСТУ ОПАДАЊА
АМЕРИЧКЕ ХЕГЕМОНИЈЕ

- 193 **Ана Јовановић, Дарко Вуковић**
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ И МОДЕЛИ РЕГИОНАЛИЗМА
У ДРЖАВАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
Ana Jovanović, Darko Vuković
HISTORICAL DEVELOPMENT AND MODELS
OF REGIONALISM IN THE EUROPEAN
UNION MEMBER STATES

ГРАНИЦЕ
BORDERS

- 225 **Дмитар Тасић**
ОД ДЕМАРКАЦИОНЕ ЛИНИЈЕ ДО МЕЂУНАРОДНО
ПРИЗНАТЕ ГРАНИЦЕ
– Војска и дипломатија у борби за јужне границе Краљевине СХС
1919–1920.
Dmitar Tasić
FROM DEMARCACTION LINE TO THE INTERNATIONALLY
RECOGNIZED BORDER
– The Army and Diplomacy in the Struggle for the Southern Borders
of the Kingdom of SCS from 1919 to 1920
- 241 **Александар В. Милетић**
МИЛОВАН ЂИЛАС И ПИТАЊЕ РАЗГРАНИЧЕЊА ИЗМЕЂУ
СРБИЈЕ И ХРВАТСКЕ 1945. ГОДИНЕ
Aleksandar V. Miletić
MILOVAN ĐILAS, THE ISSUE OF DEMARCACTION BETWEEN
SERBIA AND CROATIA IN 1945
- 263 **Владимир Љ. Цветковић**
САБОРИ НА ЈУГОСЛОВЕНСКО-БУГАРСКОЈ ГРАНИЦИ
1956–1958.
Vladimir Lj. Cvetković
GATHERINGS ON THE YUGOSLAV-BULGARIAN BORDER
1956–1958

СТАНОВНИШТВО
POPULATION

- 281 **Tamara Lukić, Nevena Ćurčić**
*ETHNO-DEMOGRAPHIC SITUATION OF THE POPULATION
IN KOSOVO AND METOHIJA IN THE BEGINNING OF
THE 20TH CENTURY*
Тамара Лукић, Невена Ђурчић
ЕТНОДЕМОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ СТАНОВНИШТВА КОСОВА
И МЕТОХИЈЕ НА ПОЧЕТКУ 20. ВЕКА
- 299 **Milka Bubalo Živković, Bojan Đerčan**
*DEMOGRAPHIC CHANGES IN THE KINGDOM OF SCS
AND THE KINGDOM OF YUGOSLAVIA*
Милка Бубало Живковић, Бојан Ђерчан
ДЕМОГРАФСКЕ ПРОМЕНЕ У КРАЉЕВИНИ СХС И
КРАЉЕВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ
- 319 **Željko Bjeljac, Aleksandra Terzić**
*SUFFERING OF POPULATION IN BAČKA AND BARANJA
IN 1941 AND 1942*
Жељко Бјељац, Александра Терзић
СТРАДАЊЕ СТАНОВНИШТВА БАЧКЕ И БАРАЊЕ 1941. И
1942. ГОДИНЕ
- 343 **Mirjanka Madzevik, Biljana Apostolovska Toshevska**
*CHANGES IN THE NATIONAL STRUCTURE OF
THE REPUBLIC OF MACEDONIA*
Мирјанка Мацевик, Биљана Апостоловска Тошевска
ПРОМЕНЕ У НАЦИОНАЛНОЈ СТРУКТУРИ РЕПУБЛИКЕ
МАКЕДОНИЈЕ
- 359 **Nina Loginova, Ksenija Zazulina, Olga Chernova, Jurij Shukshin,
Aleksandra Akashkina**
*THE ROLE OF THE POPULATION MIGRATION
IN THE REGION'S LABOR POTENTIAL FORMATION*
**Нина Логинова, Ксенија Зазулина, Олга Чернова,
Јуриј Шукшин, Александра Акашкина**
УЛОГА МИГРАЦИЈЕ СТАНОВНИШТВА У СТВАРАЊУ
ПОТЕНЦИЈАЛА РАДНЕ СНАГЕ РЕГИОНА

- 369 **Слободан Селинић**
НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ У СРБИЈИ 1945–1961: ПОЛИТИЧКИ ЗНАЧАЈ
Slobodan Selinić
NATIONAL MINORITIES IN SERBIA 1945–1961: POLITICAL SIGNIFICANCE
- 395 **Вера Гудац Додић**
ПРОСТОР КАО СУДБИНА: ЖИВОТ ЖЕНСКОГ СТАНОВНИШТВА У ГРАДСКИМ И СЕОСКИМ НАСЕЉИМА У СРБИЈИ ТОКОМ ДРУГЕ ПОЛОВИНЕ 20. ВЕКА
Vera Gudac Dodić
LIVING AREA AS FATE OR DESTINY: THE LIFE OF FEMALE POPULATION IN RURAL AND URBAN AREAS OF SERBIA IN THE SECOND HALF OF THE 20TH CENTURY
- 407 **Ljiljana Živković, Slavoljub Jovanović**
TERRITORIAL-DEMOGRAPHIC AND FUNCTIONAL ORGANISATION OF THE NEGOTINSKA KRAJINA SETTLEMENT NET
Љиљана Живковић, Славољуб Јовановић
ТЕРИТОРИЈАЛНО-ДЕМОГРАФСКА И ФУНКЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА МРЕЖЕ НАСЕЉА НЕГОТИНСКЕ КРАЈИНЕ
- 423 **Dragana Lazarević**
THE INVENTION OF THE BALKAN IDENTITIES: FINDING THE FOUNDING FATHERS AND THE MYTHS OF ORIGIN – THE MONTENEGRIN CASE
Драгана Лазаревић
ПРОНАЛАЖЕЊЕ БАЛКАНСКИХ ИДЕНТИТЕТА:
ОТКРИВАЊЕ ОЧЕВА ОСНИВАЧА И МИТОВИ
О ПОРЕКЛУ – СЛУЧАЈ ЦРНЕ ГОРЕ
- 445 **Yury Vladimirovich Filippov, Anna Mikhailovna Firsova**
AGRICULTURE AS A HISTORICAL-GEOGRAPHICAL BASIS OF IDENTITY OF THE RUSSIAN PEOPLE
Јуриј Владимирович Филипов, Ана Михаиловна Фирсова
ПОЉОПРИВРЕДА КАО ИСТОРИЈСКО-ГЕОГРАФСКА ОСНОВА ИДЕНТИТЕТА РУСКОГ НАРОДА

- 451 **Svetlana M. Malkhazova, Natalia V. Shartova**
*HISTORY AND GEOGRAPHY OF PUBLIC HEALTH
IN MOSCOW REGION*
Светлана Малхазова, Наталија Шартова
ИСТОРИЈСКО-ГЕОГРАФСКИ АСПЕКТИ ЗДРАВЉА
СТАНОВНИШТВА У МОСКОВСКОМ РЕГИОНУ

УРБАНИЗАЦИЈА
URBANIZATION

- 471 **Victor Makhaev, Lyudmila Lemaykina**
*THE COUNTY TOWNS OF MORDOVIAN REGION
IN THE RUSSIAN EMPIRE STRUCTURE*
Виктор Махајев, Људмила Лемајкина
ВАРОШИ У РЕГИОНУ МОРДОВИЈЕ У СТРУКТУРИ
ЦАРСКЕ РУСИЈЕ
- 481 **Наташа Милићевић**
*ИДЕОЛОГИЈА И УРБАНИ ПРОСТОР: ПРЕИМЕНОВАЊЕ
ГРАДОВА И УЛИЦА У СРБИЈИ 1944–1950.*
Nataša Milićević
IDEOLOGY AND URBAN SPACE: THE RENAMING OF CITIES
AND STREETS IN SERBIA FROM 1944 TO 1950
- 499 **Ивана Добривојевић**
*ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ УРБАНИЗАЦИЈЕ У СРБИЈИ
НЕПОСРЕДНО ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА*
Ivana Dobrivojević
A CONTRIBUTION TO THE STUDY OF URBANIZATION IN
SERBIA SHORTLY AFTER THE SECOND WORLD WAR
- 519 **Наташа Даниловић Христић**
*ИЗАЗОВИ УРБАНИЗАЦИЈЕ ПРЕСТОНИЦЕ ПОД УТИЦАЈЕМ
ФАКТОРА НЕИЗВЕСНОСТИ*
Nataša Danilović Hristić
THE CHALLENGES OF URBANIZATION OF THE CAPITAL
UNDER THE INFLUENCE OF THE FACTOR OF UNCERTAINTY

- 535 **Наташа Симеуновић Бајић, Александра Мајдаревић**
*СТВАРНЕ И СИМБОЛИЧКЕ ИСТОРИЈСКО-ГЕОГРАФСКЕ
ОДЛИКЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА: СТУДИЈА
СЛУЧАЈА СЕЧЕ ПЛАТАНА*
Nataša Simeunović Bajić, Aleksandra Majdarević
*REAL AND SYMBOLIC HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL
FEATURES OF A BELGRADE BOULEVARD: CASE STUDY
OF PLANE TREES CUTTING*

- 557 **Оливера Добривојевић, Жељко Бјелјац**
*ГЕНЕЗА ПЕРИУРБАНОГ ПОДРУЧЈА НОВОГ САДА
НА ПРИМЕРУ ВЕТЕРНИКА*
Olivera Dobrivojević, Željko Bjeljac
*THE GENESIS OF PERIURBAN AREA OF NOVI SAD
IN THE EXAMPLE OF VETERNIK*

ПРИРОДА И ДРУШТВО
NATURE AND SOCIETY

- 583 **Valery Yurchenkov**
*IMPACT OF NATURAL CONDITIONS ON THE REGIONAL
HISTORICAL DEVELOPMENT (BASED ON THE EXAMPLE
OF THE MORDOVIAN LAND OF THE XVII CENTURY)*
Валериј Јурченков
УТИЦАЈ ПРИРОДНИХ УСЛОВА НА РЕГИОНАЛНИ
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ (НА ОСНОВУ ПРИМЕРА МОРДОВИЈЕ
XVII ВЕКА)
- 595 **Milan Radovanović, Radomir J. Popović**
*GEOGRAPHICAL-HISTORICAL ANALYSIS OF THE IMPACT
OF THE 1883 ERUPTION OF KRAKATAU VOLCANO
ON WEATHER IN SERBIA*
Милан Радовановић, Радомир Ј. Поповић
ГЕОГРАФСКО-ИСТОРИЈСКА АНАЛИЗА УТИЦАЈА
ЕРУПЦИЈЕ ВУЛКАНА КРАКАТАУ 1883. НА ВРЕМЕ У СРБИЈИ
- 611 **Урош Ракић**
ВИШЕНАМЕНСКИ КАНАЛ ДУНАВ-САВА
Uroš Rakić
THE MULTIPURPOSE CANAL DANUBE-SAVA

- 639 Anatoly Yamashkin, Stanislav Yamashkin
THE ANALYSIS OF THE TERRITORY ECONOMIC DEVELOPMENT PLANNING FOR CULTURAL LANDSCAPE (BY THE EXAMPLE OF REPUBLIC OF MORDOVIA)
Анатолиј Јамашкин, Станислав Јамашкин
АНАЛИЗА ТЕРИТОРИЈАЛНО-ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНИРАЊА КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА (НА ПРИМЕРУ РЕПУБЛИКЕ МОРДОВИЈЕ)

КАРТОГРАФИЈА
CARTOGRAPHY

- 661 Ирина Геннадиевна Коновалова
МИРОВЫЕ ИМПЕРИИ НА СРЕДНЕВЕКОВЫХ ИСЛАМСКИХ КАРТАХ
Ирина Генадијевна Коновалова
СВЕТСКА ЦАРСТВА НА СРЕДЊОВЕКОВНИМ ИСЛАМСКИМ МАПАМА
- 673 Mirčeta Vemić, Suzana Lović
EUROPEAN MAPS OF KOSOVO AND METOHIJA AS THE PRIMARY CORE OF OLD SERBIA FROM THE 16th TO THE 20th CENTURY
Мирчета Вемић, Сузана Ловић
ЕВРОПСКЕ КАРТЕ КОСОВА И МЕТОХИЈЕ КАО ПРИМАРНОГ ЈЕЗГРА СТАРЕ СРБИЈЕ ОД 16. ДО 20. ВЕКА
- 701 Nevena Ćurčić, Vuk Garača, Mlađen Jovanović
HISTORIOGRAPHIC ANALYSIS OF NOVI SAD ON THE TOPOGRAPHIC MAPS
Невена Ђурчић, Вук Гарача, Млађен Јовановић
ИСТОРИОГРАФСКА АНАЛИЗА САДРЖАЈА НА ТОПОГРАФСКИМ КАРТАМА НОВОГ САДА

ПРОСВЕТА, НАУКА, КУЛТУРА
EDUCATION, SCIENCE, CULTURE

- 727 **Слађана Анђелковић, Славољуб Јовановић**
*НАСТАВА ЗЕМЉОПИСА У ОСНОВНИМ ШКОЛАМА У СРЕБИЛИ
У XIX ВЕКУ*
Slađana Andđelković, Slavoljub Jovanović
TEACHING OF GEOGRAPHY IN ELEMENTARY SCHOOLS
IN SERBIA IN THE XIX CENTURY
- 743 **Душан Р. Бајагић**
*ИСТОРИЈСКИ, ГЕОГРАФСКИ, ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ
ПРОСТОРИ И ДЕЛОВАЊЕ МИНИСТАРА ПРОСВЕТЕ
КРАЉЕВИНЕ СХС*
Dušan R. Bajagić
HISTORICAL, GEOGRAPHICAL, POLITICAL AND LEGAL
SPACES AND THE OPERATION OF MINISTERS
OF EDUCATION OF THE KINGDOM OF SCS
- 773 **Драгомир Бонџић**
*НАСТАВА ГЕОГРАФИЈЕ НА БЕОГРАДСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ
1945–1960.*
Dragomir Bondžić
GEOGRAPHY TEACHING AT BELGRADE UNIVERSITY FROM
1945 TO 1960
- 791 **Зорица Станисављевић Петровић, Слађана Анђелковић**
*СРПСКЕ ШКОЛЕ У РУМУНИЈИ У ФУНКЦИЈИ ОЧУВАЊА
НАЦИОНАЛНОГ ИДЕНТИТЕТА*
Zorica Stanisavljević Petrović, Slađana Andđelković
SERBIAN SCHOOLS IN ROMANIA IN THE FUNCTION
OF PRESERVATION OF NATIONAL IDENTITY

807 **Иван Б. Мијатовић**
УТИЦАЈ НАУЧНИХ ДИСЦИПЛИНА ВОЈНЕ ИСТОРИЈЕ И
ВОЈНЕ ГЕОГРАФИЈЕ НА ИЗРАДУ РАТНИХ ПЛНОВА
У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Ivan B. Mijatović
THE INFLUENCE OF SCIENTIFIC DISCIPLINES OF MILITARY
HISTORY AND MILITARY GEOGRAPHY
ON THE DEVELOPMENT OF WAR PLANS
IN THE KINGDOM
OF SERBIA

825 **Anna Mikhailovna Firsova, Yury Vladimirovich Filippov**
*HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL BACKGROUND FOR
THE ORIGIN OF FOLK ARTS AND CRAFTS IN THE NIZHNY
NOVGOROD REGION*
Ана Михаиловна Фирсова, Јуриј Владимирович Филипов
ИСТОРИЈСКА И ГЕОГРАФСКА ПОЗАДИНА ПОРЕКЛА
НАРОДНЕ УМЕТНОСТИ И ЗАНАТА
У РЕГИОНУ НИЖЊЕГ НОВГОРОДА

831 **АУТОРИ**
AUTHORS

837 **РЕЦЕНЗЕНТИ**
REVIEWERS